

Forum for natur og friluftsliv Agder
Skippergata 21
4611 Kristiansand
(e-post: agder@fnf-nett.no)

Kristiansand, 17.11.14

Vannregion Agder
Vest-Agder fylkeskommune
Postboks 517, Lund
4605 Kristiansand
(e-post: postmottak@vaf.no)

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder – høringsinnspill fra FNF Agder

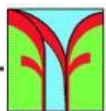
Vi viser til høringsbrev fra 24.06.14 og takker for muligheten til å komme med innspill. Det blir opplyst om at Agder har valgt å legge opp til en todelt høring. 1. høringsrunde er på 4,5 måneder, hvor man skal komme med hovedinnspillene. Deretter er det en høringsrunde på 1,5 måneder hvor det mulig å komme med innspill til endringene i planen. Dette er en ordning vi i utgangspunktet er positive til. Men planen slik den foreligger på høringstidspunktet har mange mangler og virker ikke helt ferdig. Derfor er vi bekymret for at det virkelige innholdet vil komme etter første høringsrunde. At høringsrunde nummer to er såpass mye kortere gjør at dette kan bli en utfordring. Frivillige organisasjoner har begrenset med ressurser til slikt arbeid, og derfor kan en todelt høring bli en ekstra belastning.

Sammendrag

Det har vært nedlagt mye arbeid for å få i stand denne planen. Den gir relativt godt innblikk i hvordan man har arbeidet, hva bakgrunnen for arbeidet er, hvilke retningslinjer man følger, og hva man ønsker å prioritere. Det kommer også fram at dette er en prosess som ikke er avsluttet. Derfor mener vi det er viktig at man fortsetter arbeidet fram mot neste planprosess med å få på plass en prosjektleder i hver vannregion slik at man kan fortsette å sikre det videre arbeidet, samtidig som de vil være en stor ressurs for kommunene. Det er også behov for et oppsyn i planperioden.

Vi ønsker å være med videre i arbeidet, med mulighet for mer medvirkning slik at lokal kunnskap kan styrke neste plan.

Det er svært mange vannforekomster som står i fare for og ikke nå miljømålet om god økologisk tilstand. Det viser et stort behov for tiltak, og penger og politisk vilje til å gjennomføre dem. I tillegg til prioriteringene i planen, ønsker vi et større fokus på kysten, utover det som går på forurensa sedimenter. Kystområdene er viktige for mange, det er her størstedelen av befolkningen bor. Her er stort biologisk mangfold som er viktig både for næring, sportsfiske og friluftsliv. I tillegg er det foreløpig lite oppdrettsnæring, noe som har vist seg å være en betydelig kilde for både forurensing og lakselus på Vestlandet.

Generelle inntrykk

Vi liker firkantene med forklaring på sentrale begreper i teksten ☺ Det bryter opp, samtidig som at man slipper å slå opp i ordlista hele tiden. Det gjør planen mer leservennlig. Figurer og tabeller bidrar til det samme, og kan brukes enda mer.

Vi synes det er underlig at vannregion Agder blir beskrevet som ensartet, da det er stor forskjell fra kysten og oppover til fjellene i nord. Når man sier at Vannregion Agder er ensartet, kan dette misforstås, og man får inntrykk av at man kan velge like tiltak for hele regionen. Her burde man beskrevet forskjellene fra sør til nord, og fra øst til vest, slik at man forstår at det er behov for forskjellige tiltak i forskjellige regioner.

Kapittel 1 Planbeskrivelse

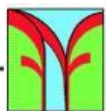
Vi synes planbeskrivelsen gir en god beskrivelse av vannregionen og det generelle rundt formål, regelverk og forholdet til andre lovverk. Det er positivt at uenigheter mellom sektormyndigheter nevnes, og at vi får en forståelse av hva uenigheten gjelder.

Vi savner en bedre beskrivelse av hva planen faktisk oppnår. Hva innebærer det at man når eller eventuelt ikke når miljømålene? Hvilken betydning har planen for at man skal nå miljømålene?

Vi har lyst til å kommentere det planen sier om erfaringer fra pilotfasen. Ikke alle tiltak ble startet, og det var forskjellige årsaker til det. Statusoppdateringen inneholdt misforståelser, og som planen sier på s.15; «Dette tyder igjen på at oppfølgingen av vannforvaltningsplanen har vært dårligere enn hva som er ønskelig i forhold til vannforskriftens formål». Vi synes dette viser et klart behov for at noen arbeider kun med dette gjennom hele planperioden, for eksempel at prosjektlederne i vannområdene beholdes. Man må jobbe med oppsøkende virksomhet for å samle kunnskap. Det kan også virke som om det er behov for et slags oppsyn. Dette vil være en kjemperessurs for både kommuner og fylker, og en nødvendighet for å nå miljømålene på sikt. Det er viktig at man fortsetter den gode prosessen som nå er påbegynt, og at man fortsetter arbeidet mot neste planperiode.

Kapittel 2 Hvordan vi har jobbet

Vi viser til § 27 i vannforskriften og minner om at vannregionmyndighetene, i samarbeid med vannregionutvalget, skal legge til rette for at alle interesserte gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av forskriften og særlig ved utarbeidelse, revisjon og oppdatering av forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer. Det har vært avholdt møter som ut fra beskrivelsen i planen ser ut som store infomøter, dette er vi positive til og oppfordrer vannregionen og vannområdene til å videreføre dette i neste planfase. Åpne folkemøter kan være gode møtesteder og gode arenaer for informasjonsspredning og dialog. Det fremkommer ikke av planen, eller eventuelle vedlegg når på døgnet disse åpne møtene har vært avholdt, eller hvor mange/hvem som har deltatt. Vi minner om at møter på dagtid er vanskelig å komme på for mange frivillige organisasjoner, foreninger og lag. En viktig forutsetning for å få til bred medvirkning er at det legges praktisk til rette for frivillige lag og foreningers mulighet til å delta, enten i form av å legge møtene til kveldstid, eller at det gis møtekompensasjon.

Ressursgruppene har vært brukt, og spesielt i vannområdene lengst øst har lokale ressurspersoner vært med i arbeidsgrupper. Og nå er planen på høring og det gis mulighet til innspill. Vi ønsker å være med i større grad i neste planprosess, og gjerne få medvirke mer direkte og delta aktivt i eksempelvis ressursgrupper, arbeidsgrupper og faggrupper slik at neste plan blir enda bedre enn denne.

Vi vil også oppfordre til at begrepet medvirkning i all hovedsak brukes for å beskrive det som er oppnådd når det gjelder deltagelse i planarbeidet fra frivillige lag og foreninger, interessegrupper og den generelle offentligheten. Vi ser det som hensiktsmessig å skille mellom begrepene samordning og samarbeid på tvers av kommuner, fylkeskommuner og sektormyndigheter- og medvirkning fra interesseorganisasjoner og lignende. At NVE har deltatt på møter i regi av vannregionmyndigheten kan ikke ses på som at det har blitt lagt til rette for medvirkning. NVE har som sektormyndighet *plikt og rett* til å delta.

Vi synes man kunne vært enda mer tydelig på hva man ønsker å oppnå med planen, for eksempel si litt om hvilken betydning man vil at planen skal ha for biologisk mangfold, fiske og fritid, tilgang på rent drikkevann med mer. Det tror vi vil gjøre planen lettere å forstå for «mannen i gata» og kan være med på å skape større engasjement.

Kapittel 3 Hvordan står det til med vannet vårt?

Framstillingen av miljøtilstanden er god, selv om det er stor usikkerhet i forhold til faktisk tilstand. Derfor håper vi at det videre kartleggingsarbeidet fram mot neste plan vil bli prioritert.

I planen vises det til at *mundlig lokal kunnskap og observasjoner* er tatt med i tilstandsvurderingen. Og videre at *faglige vurderinger* ligger til grunn for å bestemme miljøtilstand på en stor del av vannregionen. Her etterlyser vi nærmere beskrivelse av hva dette innebærer.

Under delkapittel 3.1.1 Miljøtilstand i Agder vil vi etterlyse bedre grafiske og eller tabell-messige fremstillinger av miljøtilstanden i vannregionen. Figurene slik de foreligger nå er vanskelige å lese og noe utydelig å forstå. Det gir heller ingen videre mening at den eneste påvirkningen som er fremstilt i kakediagrammene er sur nedbør.

Vi forutsetter at neste planutkast inneholder bedre figurer som både inneholder mer, og som er lettere å lese.

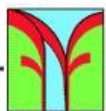
Selve framstillingen viser at alt for mange vannforekomster står i fare for og ikke nå miljømålene. Dette viser et stort behov for mange konkrete tiltak allerede nå, og dette er noe som må prioriteres. Her trengs det vilje og penger til å gjennomføre tiltak i alle vannområdene!

Kapittel 4 Miljømål, unntak og tiltak

Vi kan ikke se at det er gitt noen oversikt over miljømål som er satt for vannforekomstene i vannregionen. Det gjør det vanskelig å komme med innspill på tiltak når dette ikke er beskrevet.

Da man ikke er ferdige med å utarbeide Godt økologisk potensiale for sterkt modifiserte vannforekomster enda, vil vi vente med å gi innspill på vedlegg 3 til neste høringsrunde. Når det gjelder unntaksbestemmelsene, håper vi at Vannregion Agder i minst mulig grad benytter seg av mindre strenge miljømål.

Miljømålet svært god standard skal gjelde for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. Vi etterlyser noen vurderinger i forhold til dette i planen.

Vi etterlyser en beskrivelse av forebyggende tiltak for å ivareta beskyttede områder, herunder også å sette miljømålet svært god økologisk tilstand for de vannforekomster hvor dette er mulig. Videre forutsetter vi en bedre oversikt og fremstilling av eventuelle tiltak knyttet til ivaretagelsen og beskyttelsen av vannmiljøet der hvor det er behov for det. I beskyttede områder bør det være strengere miljømål, slik at man i større grad passer på disse vannforekomstene. Rent drikkevann, nasjonale laksevassdrag, kyststrekningen vår, badeplasser og spesielt utpekte områder er svært viktig å ta vare på og beskytte mot risiko. Vi vil minne vannregionmyndigheten på denne muligheten.

Kapittel 6 Prioriteringer

Planen er oversiktlig når den forteller om hvilke tiltak som vil prioriteres under de fem hovedområdene krypsiv, forsurening, vannkraftregulering, forurensa sedimenter og fremmede arter. Vi etterlyser igjen bedre og mer omfattende beskrivelser av disse påvirkningene og konsekvensene av disse, både direkte på vannmiljøet, men også til de konsekvensene disse har for eksempelvis friluftsliv, sportsfiske og biologisk mangfold.

Vi synes det er positivt at man ønsker at reviderbare konsesjoner innen vannkraftregulering tas opp når de kommer inn, og ikke bare etter prioritert liste fra NVE, og at det prioriteres å se nærmere på miljøtiltak i regulerte vassdrag. Det er også positivt at man er konkret på tiltak i forhold til forurensa sedimenter og hvilke områder som prioriteres.

Vi håper at også andre tiltak kan utføres i planperioden dersom man ser at man har mulighet til det, eller om ny kunnskap skulle vise et større behov et annet sted. Det gjelder alle prioriteringene.

Ellers skulle vi ønske oss et større fokus på kystområdene i denne planen, utover det med forurensa sedimenter. Dette er områder som ikke må glemmes, da dette er områder der mange bor, og de er viktige både for næring, friluftsliv, sportsfiske og så videre. Det som skjer langs kysten har også stor innvirkning på laks og sjøørret i elvene. Foreløpig er det svært få oppdrettsanlegg på Sørlandskysten, noe som har vist seg å være en betydelig kilde til forurensing og lakselus på Vestlandet og nordover langs kysten. Vi skulle ønske at planen også hadde nevnt dette, og at en av prioriteringene var fortsatt fokus på dette området.

Med hilsen

Camilla Moseid
Koordinator FNF Agder

for organisasjonene:

- Aust-Agder Turistforening
- DNT Sør
- Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder
- Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder
- Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen